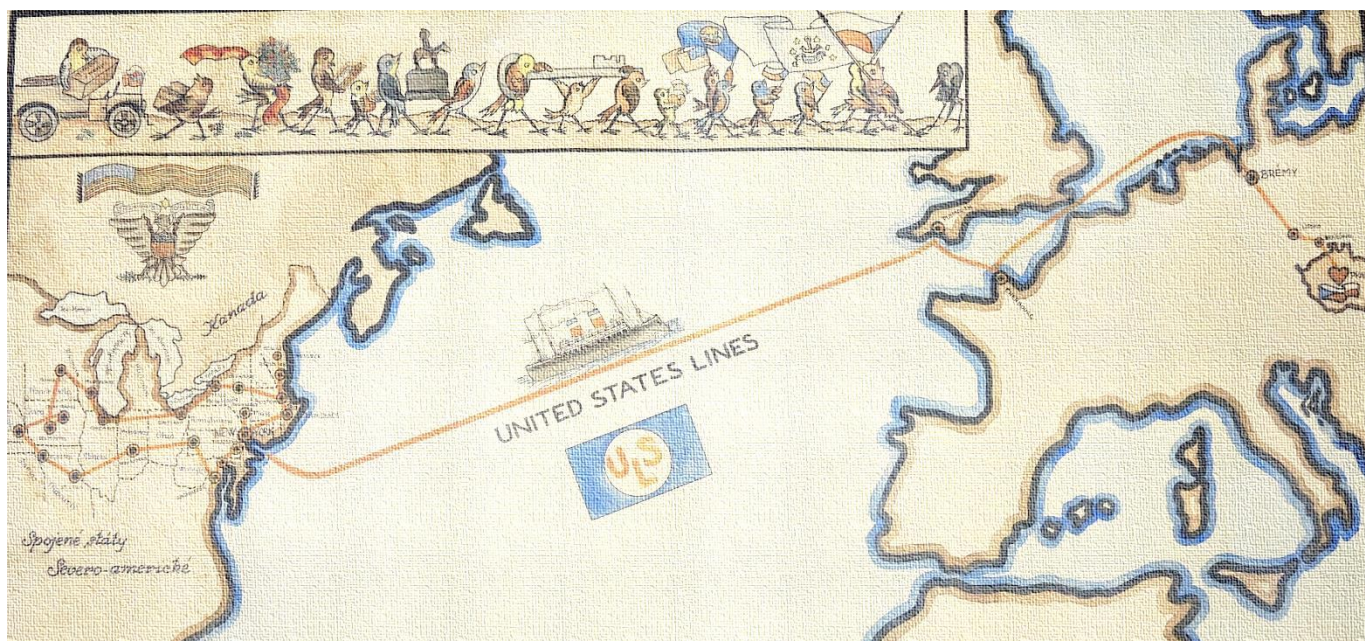

Program 5. mezioborového sympozia

Učitelé na cestách v 18. až 20. století. Inovace. Inspirace. Edukace.

Ku počtě Josefa Wünsche, středoškolského profesora a objevitele pramenů Tigridu

Symposium pořádají:

Památník národního písemnictví * Katedra dějin a didaktiky dějepisu & Katedra hudební výchovy
Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy * Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského *
Západočeské muzeum v Plzni * Katedra pedagogiky a psychologie Fakulty přírodovědně-humanitní a
pedagogická Technické univerzity v Liberci * Národní muzeum
za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

KHV

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

PAMÁTNÍK
NÁRODNÍHO
PÍSEMNICTVÍ

NÁRODNÍ
MUZEUM

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Úterý 25. dubna 2017

Místo jednání: Západočeské muzeum v Plzni, Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

Josef Wunsch

10.00 – 10.10 Slavnostní zahájení

10.10 – 10.30 **Wünschova antika mimochodem**, doc. PhDr. Jana Keparťová, CSc. (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy)

10.30 – 10.50 **Tiámatiny oči: Wünschovi souvěkovci objevují Anatolii**, prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc. (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy)

10.50 – 11.10 **Obraz Arménů a Kurdů v textech Josefa Wünsche z velké cesty po Malé Asii v letech 1881-1883**, Jana Filák Müldnerová (Velvyslanectví Arménské republiky v ČR)

11.10 – 11.40 **In/between interethnic relations - Josef Wunsch's research between Armenia and Kurdistan and his life between Prague and Vienna**, Maria Six-Hohenbalken (Institut für Sozialanthropologie, Österreichische Akademie der Wissenschaften)

11.40 – 12.00 *diskuse*

12.00 – 13.30 *oběd*

13.30 – 13.50 **Josef Wunsch, fotograf. Výprava do Černé Hory (Montenegro) roku 1890 a pátrání po místech z jeho fotografií po 123 letech**, Marek Smejkal

13.50 – 14.10 **Wünschovy Pompeje tehdy a dnes**, PhDr. Pavel Titz, Ph.D. (Národní muzeum)

14.10 – 14.30 **„Vítej domů, hrdino!“**, PhDr. Vladimír Rozhon, Ph.D. (Gymnázium Sokolov)

14.30 – 14.50 **Stejná místa – stejná perspektiva? Cestopisné obrazy Jana Nerudy a Josefa Wünsche**, Mgr. Veronika Faktorová, Ph.D. (Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

14.50 – 15.15 *diskuse a závěr*

16.00 Slavnostní vernisáž výstavy „Josef Wunsch – učitel, cestovatel, spisovatel“, Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 106/13, 301 00 Plzeň

Středa 26. dubna 2017

Památník národního písemnictví, Strahovské nádvoří 1, Praha 1, sál Boženy Němcové

9.00 – 9.10 Slavnostní zahájení, shrnutí prvního dne konference (doc. PhDr. Jana Keparťová, CSc.)

Cesty jako inspirace

9.10 – 9.30 **V zájmu vlasti, regionu i svém vlastním – k otázce cestování učitelů ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století**, Mgr. Petr Kadlec, Ph.D. (Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě)

9.30 – 9.50 **Americké cesty - jakou roli sehrály zkušenosti z cest do USA v české pedagogické diskusi i pedagogické praxi?**, doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D. (Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci)

9.50 – 10.10 **Studijní cesty Československé obce učitelské do zahraničí - inspirace pro tehdejší reformu školy?** PhDr. Dana Kasperová, Ph.D. (Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Technická univerzita v Liberci)

10.10 – 10.30 **Podpora kulturní mobility středoškolských profesorů v první třetině 20. století**, JUDr. PhDr. Marek Krejčí, Ph.D. (Ministerstvo kultury České republiky)

10.30 – 10.50 *diskuse*

10.50 – 11.10 *přestávka*

Profesní peregrinace

11.10 – 11.30 **„Poutníci z lásky k učení“.** Řeholní scholastici na cestách v 18. a 1. polovině 19. století, doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc. – Mgr. Tomáš Veber, Th.D. (Filozofická fakulta a Teologická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

11.30 – 11.50 **Učitelia zo Slovenska na zahraničných univerzitách v 18. a 19. storočí**, doc. PhDr. Miroslav Kamenický, Ph.D. (Pedagogická fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava)

11.50 – 12.10 **Obsazování stolice klasické filologie na německé Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze**, PhDr. Karla Vymětalová, Ph.D. (Ústav historických věd Slezské univerzity v Opavě)

12.10 – 12.30 **Obraz církevního školství dle „Dráhy mého života“ arcibiskupa Eulogiuse Georgijewskiego**, dr. Norbert Moraviec (Instytut Historii, Akademii im Jana Długosza w Częstochowie)

12.30 – 12.50 *diskuse*

12.50 – 14.00 *přestávka na oběd*

Ženy na cestách

14.00 – 14.20 **Na cestách s Marií Gebauerovou**, PhDr. Marie Bahenská, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR)

14.20 – 14.40 **Učitelky na cestách**, PhDr. Milena Secká, CSc. (Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur)

14.40 – 15.00 **Proměny pedagogického sboru dívčího lycea/gymnázia spolku Ludmila v Českých Budějovicích v první polovině 20. století**, Mgr. Klára Bílková (Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

15.00 – 15.20 *diskuse*

15.20 – 15.40 *přestávka*

Učitel cestovatelem „v době Rakouska“

15.40 – 16.00 **Existenční a studijní cesty Viléma Gablera a jejich využití v pedagogické praxi**, prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc. (Fakulta filozofická Univerzita Pardubice)

16.00 – 16.20 **Sloni a pštrosi v Paříži i atentát v Sarajevu. Cesty učitele Romana Nejedlého**, Mgr. Václav Nájemník (Pedagogická fakulta Univerzita Karlovy)

16.20 – 16.40 **Julius Nestler a tzv. Nestlerova sbírka Náprstkova muzea v Praze: Gymnaziální profesor na stopě bájně Atlantidy**, doc. Markéta Křížová, Ph.D. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy)

16.40 – 17.00 *diskuse a závěr*

19.00 koncert Zapomenutá hudba kantorů na cestách
České muzeum hudby, Karmelitská 2, Praha 1

Účinkují: Chorus Carolinus Kladno a Collegium paedagogicum Praha (Karel Procházka KHV PedF UK)

Ze všech českých kantorů skladatelů byl **Václav František Habermann** zřejmě nejscestovalejší a zřejmě jako jediný dosáhl v hudebním světě (na rozdíl od domova) velkého uznání. Z jeho svatováclavské mše čerpal témata sám Georg Fridrich Haendel (1685-1759) do oratoria Jephtha. Ani domácí kantoři většinou nesetrvávali dlouho na jednom místě. Za lepším uplatněním se cestovalo i v rámci českých zemí nejen ve šlechtických, ale i městských službách. To je případ **Jana Aloise Lamba** (18. stol.), působícího zejména v Hostinném. Nejinak tomu bylo i u té části kněžského stavu, která se věnovala skládání a výuce hudby. Dokladem toho je pater **František Antonín Mensi** (1753-1829), hudebně nejvíce spjatý s Prahou a Smečnem.

Program koncertu

Vincenc Andreska (18. stol.) - Sinfonia in D

p. František Antonín Mensi (1753-1829) Offertorium in F pro omni festo

František Xaver Brixi (1732-1771) - Aria in B Jan Alois Lamb (18. stol.) - Responsorium in D Václav

František Habermann (1706-1783) - Missa sancti Wenceslai, martyr

**Čtvrtek 27. dubna 2017 Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského,
Valdštejnská 18, Praha 1**

9.00 – 9.10 Slavnostní zahájení (PhDr. Markéta Pánková)

Muzejníci, učitelé, ředitelé na cestách

9.10 – 9.30 **Josef Kořenský, přírodovědec, pedagog, cestovatel (1847-1938)**, PhDr. Jiřina Todorovová, CSc. (Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur)

9.30 – 9.50 **Učitel František Slaměník cestovatel**, Mgr. Helena Kovářová (Muzeum Komenského v Přerově)

9.50 – 10.10 **Cesty čáslavského učitele Klimenta Čermáka (1852-1917)**, PhDr. Drahomíra Nováková (Městské muzeum Čáslav)

10.10 – 10.30 *diskuse*

10.30 – 10.45 *přestávka*

Inspirace, propagace, komparace

10.45 – 11.05 **Emanuel Lippert, vynikající znalec zahraničního školství a propagátor českého školství a kultury v cizině**, Mgr. Jana Bartošová (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)

11.05 – 11.25 **Švýcarské inspirace učitele Antonína Kessla**, Mgr. Magdaléna Šustová (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)

11.25 – 11.45 **František Lexa a Jaroslav Petrbok na cestách Orientem. Aneb když dva dělají totéž...** Mgr. Adéla Jünová Macková, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR)

11.45 – 12.05 *diskuse*

12.05 – 13.30 *přestávka na oběd*

„V době Republiky“

13.30 – 13.50 **Balkanista a skaut Antonín Stránský (1890 – 1945): vědecká a pedagogická činnost zapomenutého učitele**, prof. Jaromír Linda, Ph.D. – PhDr. Jan Šimek, Ph.D. (Bělehradská univerzita – Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)

13.50 – 14.10 **Nedobrovolné cestování laskavého kantora Františka Křeliny**, PhDr. Renata Ferklová (Literární archiv Památníku národního písemnictví)

14.10 – 14.30 **Mýty naše slovenské. Dějepisář a etnograf Karel Chotek poprvé na Hontě**, PhDr. Milan Ducháček, Ph.D. (Lauderovy školy v Praze)

14.30 – 14.50 *diskuse*

14.50 – 15.10 *přestávka*

Děje-země-zpyt a škola

15.10 – 15.30 **Letem Širým světem. Stanislav Nikolau, časopis Širým světem a zeměpisné výukové obrazy**, Mgr. Jarmila Klímová (Muzeum Komenského v Přerově)

15.30 – 15.50 **Bourec morušový a školní výuka**, Bc. Jan Šejbl, DiS. (Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur)

15.50 – 16.10 **Historické atlasy: jak prolnout čas a prostor v dějepise**, doc. PhDr. Jiří Hnilica, PhD. (Pedagogická fakulta Univerzita Karlovy)

16.10 – 16.30 **Fenomén školních výletů – výlety pořádané na jičínském gymnáziu v druhé polovině 19. století**, PhDr. Jitka Bílková (Pedagogická fakulta Univerzita Karlovy)

16.30 – 16.50 diskuse

16.50 – 17.00 závěr konference